

(ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ) ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Θ' ΘΕΟΣ/ΝΙΚΕΙΣ (ΚΕΦ. Β' 15)

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 443

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1

ΕΤΟΣ ΙΗ' ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΪΟΥ 1964 (Π.Ο.Η.)

ΤΗΛ. 628.280 ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 ΑΘΗΝΑΙ Τ. 147

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Ἡ λέξις «αἵρεσις» ἔχει μίαν πρωταρχικὴν ἔννοιαν καὶ δηλοῖ τὴν «ἐλευθέραν ἐκλογὴν», προϋποθέτουσαν ἐλευθέραν βούλησιν καὶ συνεπῶς ἐλευθέραν σκέψιν καὶ κρίσιν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους φιλοσόφους. Ἐξ αὐτῆς προέκυψεν ἱστορικῶς καὶ δευτερογενὴς ἔννοια.

Κατ' αὐτὴν «αἵρεσις» εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ παραδοχὴ ἰδίων θεωριῶν καὶ ἰδεῶν ἐπὶ ζητήματος τινὸς τῆς ἐπιστήμης ἢ τῆς θρησκείας, αἵτινες διαφέρουν ριζικῶς ἀπὸ τῶν ἀντιλήψεων καὶ ἰδεῶν, ὡς παραδέχεται καὶ ἐφαρμόζει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς κοινωνίας. Ἡ πρώτη ἔννοια παρατηρεῖται εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου καὶ ἡ δευτέρα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

«Αἵρεσις» εἰς τὴν θρησκείαν σημαίνει μερίδα ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι πρεσβεύουν ἴδια θρησκευτικὰ δόγματα καὶ ἔχουν ἰδίαν θρησκευτικὴν πίστιν, ὡς οἱ Ἑσσηνοί, οἱ Σαδουκαῖοι, οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἄλλοι.

Ὁ ἀπ. Παῦλος καταδικάζει εἰς τὰς Ἐπιστολάς του τὰς αἵρέσεις εἰς τοὺς κόλπους τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὡς παρεκκλίσεις ἐκ τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ πίστεως.

Γενικῶς, ἡ πολεμικὴ τῶν Ἀποστόλων ἐναντίον τῶν αἵρέσεων ὑπεγγορεύετο ἐκ τοῦ

γεγονότος, ὅτι αἱ αἵρέσεις, κατὰ τοὺς Ἀποστόλους, διέστρεφον τὸ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἀληθὲς πνεῦμα τῆς καθαρᾶς χριστιανικῆς πίστεως. Αἱ αἵρέσεις ἔθετον κατ' αὐτοὺς εἰς κίνδυνον τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν.

Ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης θεωρεῖ καθῆκον παντὸς χριστιανοῦ νὰ διδάσκη «κατὰ τῆς τῶν αἰρετικῶν φρενοβλαβείας», ἀψηφουμένου παντὸς κινδύνου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν Πατέρα, ὁ διάβολος ἔτεκε τὰς αἵρέσεις, «ἵνα ἔχη πολλοὺς τοὺς συκολασθησομένους», αἵτινες συνήθως ἀναπτύσσονται ἐκ τῆς φιλαρχίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ἀναφέρει καὶ ἐλέγχει διαφόρους αἰρετικούς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ δὴ τὸν Μαρκίωνα περὶ τὰ μέσα τοῦ β' αἰῶνος, τὸν Μοντανὸν περὶ τὰ μέσα τοῦ β' αἰῶνος, τὸν Μάνητα ἢ Μανιχαῖον περὶ τὰ μέσα τοῦ γ' αἰῶνος, τοὺς ἀποδεχομένους τὴν ὠριγενικὴν δοξασίαν, τοὺς Θεοπασχίτους, τὸν Σαβέλλιον, τοὺς Ἀρειανούς, τέλος στρέφεται ἐναντίον τῆς νεστοριανῆς τάσεως καὶ τῆς ἀπολλιναρικῆς διδασκαλίας.

Πάντες οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἠγωνίσθησαν ἀόκνως καὶ εὐσταθῶς κατὰ τῶν διαφόρων αἰρετικῶν καὶ παντοίων ἐχθρῶν τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ ὡς ἄριστοι κυβερνῆται τῆς νοητῆς νηὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐθυσιάσθησαν χάριν τοῦ θριάμβου καὶ τῆς

ἐδραιώσεως τοῦ ἀληθοῦς τῆς χριστιανικῆς πίστεως φρονήματος.

Αἱ αἱρέσεις ὑπῆρξαν εἰς ἄσπονδος καὶ ἄγριος ἐχθρὸς τοῦ χριστιανισμοῦ. Αἱ αἱρέσεις προήλθον ἐξ ἀνδρῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ κατεχομένων ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς φιλοδοξίας νὰ δημιουργήσουν κάτι τὸ νεώτερον ἄξιον πρὸς ἐπίδειξιν, ὡς ἐπραττον τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη. Οἱ αἱρετικοὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ παρεισάγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νεωτερισμούς κατ' ἀρχάς, ὡς πρὸς τοὺς τύπους καὶ τὰς τελετὰς τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας, βραδύτερον δὲ ἐξετράπησαν εἰς πλείστας ὅσας πλάνας σχετικῶς μὲ τὰ δόγματα τῆς ἀληθοῦς πίστεως.

Ὁ πρῶτος αἰρεσιάρχης, ὁ καὶ Πατριάρχης τῶν αἱρετικῶν, ὑπῆρξεν ὁ Ὠριγένης. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τοῦ Μελετίου ἀναφέρει διὰ τὸν Ὠριγένη: «**Περὶ βόητος οὖν τοῖς πᾶσιν Ὠριγένους εἶπερ τις καὶ ἄλλος, ἐγένετο ἔργω τε καὶ λόγῳ, θαυμαζόμενος μὲν ἐπὶ τῷ βίῳ αὐτοῦ, θαυμαζόμενος δὲ καὶ ἐπὶ τῇ εὐφυΐᾳ καὶ πολυμαθείᾳ καὶ δεξιότητι καὶ ἐμπειρίᾳ· ἀλλ' οὐκ εἰς τέλος, κατὰ τὸν Ἐπιφάνιον, τὸ κλέος αὐτοῦ ἄσβεστον διήνυσεν**» συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ τὸ τῆς πολυπειρίας εἰς μέγα πτῶμα».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ὠριγένη καὶ πολλοὶ ἄλλοι αἱρετικοὶ κατὰ καιροὺς κατετάραξαν καὶ κατεσπάραξαν ἐπὶ μακρὸν τὴν Ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν.

Εἰς τὰς κρίσεις αὐτὰς καὶ ἀποφασιστικὰς στιγμὰς, καθ' ὅς ἡ ὁλκὰς τῆς Ὁρθοδοξίας διέτρεχε κίνδυνον σοβαρώτατον, οἱ θεόσοφοι Πατέρες ἐκάλουν τοὺς αἱρετικούς εἰς συνόδους πρὸς ἀπολογία. Κατ' αὐτὰς οἱ πνευματέμφοροι Πατέρες κατεπάλαιον τοὺς αἱρετικούς καὶ ἐδογματίζον τὴν ἀληθεῖαν, τηροῦντες αὐτὴν ἀμιγῆ ἀπὸ πάσης προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως.

Σύνοδοι ἐγένοντο καὶ οἰκουμενικαί, ἀλλὰ καὶ τοπικαί εἰς διαφόρους τόπους παρ' Ὁρθόδοξων ἐπισκόπων διὰ νὰ μὴ δίδεται εὐκαιρία εἰς τοὺς αἱρετικούς νὰ ἐξαπλῶνται καὶ νὰ πείθουν καὶ συμπαρασύρουν εἰς τὴν πλάνην τῶν καὶ τοὺς ἀπλουστέρους. Αἱ ὑπὸ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἀναγνωριζόμεναι ὡς Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι εἶναι ἑπτὰ, σχεδὸν δὲ ὅλαι συνεκροτήθησαν ἐξ ἀφορμῆς δογ-

ματικῶν ἐρίδων.

Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 325 ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας. Οἱ συνεληθόντες ἐπίσκοποι ἀνῆλθον εἰς 318.

Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀντιμετώπισε τὸν Ἀρειον (ὅστις ἔθηκε τὰ θέμεθλα τῶν αἱρέσεων), ὁ ὁποῖος κατεβίβασε τὸν Χριστὸν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων λέγων, ὅτι ἐστὶ κτιστὸς καὶ ἐπέλυσε τὸ ζήτημα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα. Κατ' αὐτὴν ὑπεγράφη τὸ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀθανασίου συνταχθέν σύμβολον τῆς πίστεως.

Ἡ Β' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνήλθε τῷ 381 εἰς Κων)πολιν ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Α' τοῦ Μεγάλου, παρουσίᾳ 150 ἐπισκόπων. Ἡ σύνοδος ἐπεκύρωσε καὶ συνεπλήρωσε τὸ σύμβολον τῆς Νικαίας καὶ ἡσχολήθη καὶ μὲ ἄλλα θέματα τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 431 εἰς Ἐφεσον τῆς Μ. Ἀσίας ἐπὶ Θεοδοσίου Β'.

Ἀφορμὴν διὰ τὴν σύγκλησιν ταύτης ἔδωκεν ἡ αἱρετικὴ διδασκαλία τοῦ Νεστορίου περὶ τῆς Παναγίας ὡς Χριστοτόκου καὶ οὐχὶ Θεοτόκου. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν 200 ἐπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Κύριλλον.

Ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 451 ἐν Χαλκηδόνι, ἐπὶ αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν 600 ἐπίσκοποι. Ἡ Σύνοδος αὕτη κατεδίκασε τὴν αἵρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀρχιμανδρίτου Κων)πόλεως, ὅστις ἐδίδασκεν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μόνον Θεὸς καὶ ἡ Παναγία μόνον Θεοτόκος.

Ὡσαύτως ἡσχολήθη καὶ μὲ τινα ἄλλα οὐσιώδη θέματα.

Ἡ Ε' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 553 εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας Κων)πόλεως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ Α'. Ἡ σύνοδος αὕτη κατεδίκασε τὰ λεγόμενα τρία κεφάλαια ἡτοιτὰς γνώμας τῶν ἐπισκόπων Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας, τὰ ὑπὲρ τοῦ Νεστορίου κατὰ τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου συγγράμματα, τοῦ ἐπισκόπου Κύρου Θεοδωρήτου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἐδέσσης Ἰδα. Ἐπίσης κατεδίκασε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ὠριγένους.

Ἡ ΣΤ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κων)ντίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου ἐν Κων)πόλει τῷ 680, διήρκεσε δὲ περὶ τὸ ἔτος. Ταύτης μετέσχον 289 Πατέρες, οἵτινες καὶ κατεδίκασαν τὸν Μονοθελητισμὸν στερεώσαντες τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν.

Ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 787

ἐν Νικαίᾳ, ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας. Ἡ Σύνοδος αὕτη ἀνεθεμάτισε τοὺς εἰκονομάχους καὶ ἐθέσπισε τὴν τιμητικὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἁγίων λειψάνων. Συμμετέσχον αὐτῆς 367 Πατέρες.

Ἄλλ' αἱ Σύνοδοι εἶναι τὸ μόνον μέσον, ὅπερ ἐχρησιμοποίησαν οἱ θεοφόροι Πατέρες καὶ τηλαυγεῖς φάροι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν αἱρετικῶν ;

Μόνον εἰς διαπρεπῆς καὶ ἐμπνευσμένος ἄνωθεν ἱστοριογράφος ἢ μᾶλλον πολλοὶ τοιοῦτοι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκθέσουν λεπτομερῶς καὶ μὲ σαφήνειαν τοὺς πολυμόχθους καὶ παντοειδεῖς ἀγῶνας τῶν ἁγίων Πατέρων πρὸς κτείσχουσιν τῆς Ἀληθείας καὶ κρατοῦσιν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Μία τοιαύτη ἔρευνα καὶ ἐμβάθυνσις εἰς τὴν ζωὴν καὶ τοὺς πολυκαμάτους ἀγῶνας τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, θὰ ἔπρεπε νὰ συντελῇται ὑπὸ παντός εὐπαιδέτου ἢ ἀπαιδέτου χριστιανοῦ, εἴτε ἀνήκοντος εἰς τὴν τάξιν τοῦ κλήρου εἴτε μὴ, διότι αὕτη θὰ διήνοιγε πνευματικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς του, θὰ τὸν ἐνέπνεε, θὰ τὸν καθίστα φλογερὸν ἀγωνιστὴν καὶ μαχητὴν τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως, καὶ θὰ τοῦ ἔδιδε τὴν ἀκαταμάχητον δύναμιν καὶ εἰς τὸ πῦρ προθύμως νὰ ρίπτεται προκειμένου νὰ ὑπεραμυνθῇ τῶν Ὁρθόδοξων φρονημάτων του.

Καὶ σήμερον, κατὰ τὰς χαλεπὰς ἡμέρας τοῦ ζοφεροῦ ὑπὸ ἔποψιν ἠθικοθρησκευτικὴν εἰκοστοῦ αἰῶνος, ποικίλῃ προπαγάνδᾳ διενεργεῖται ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν ὑπὸ τῶν αἱρετικῶν, οἵτινες ἐντείνουν καθημερινῶς τὰς προσπάθειάς των διὰ νὰ προσηλυτίσουν ὁπαδοὺς ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἢ ὁποία ἐπὶ 2 χιλιοτηρίδας κρατεῖ ὅ,τι παρέλαβε παρὰ τῶν ἀρχαίων Πατέρων. Πρὸ μιᾶς τοιαύτης προπαγανδιστικῆς κινήσεως, τί πράττομεν ἡμεῖς οἱ Γνήσιοι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί ;

Δυστυχῶς, ἀδρανοῦμεν, καθεύδομεν ὕπνον νήδυμον καὶ δεικνύομεν μίαν ἀχαρακτήριστον ἀδιαφορίαν διὰ μίαν ὑπόθεσιν ἁγίαν, ἱεράν.

Οὐδεὶς δὲν διαπνέεται ἀπὸ τὸ περίφημον ἐκεῖνο : **«Ὁ ζῆλος τοῦ οἴλου σου κατέφαγέ με».**

Οὐδεὶς δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸν του ὀφειλέτην ἀπέναντι τῶν ἄλλων. Οὐδεὶς δὲν ἐκδαπανᾷ ἑαυτὸν εἰς τὸ ἱερὸν ἰδεῶδες τῆς Ὁρθοδοξίας. Οὐδεὶς δὲν θέλει νὰ ὑποβληθῇ οὔτε εἰς τὴν παραμικροτέραν θυσίαν διὰ τὴν δικαίωσιν τοῦ ἀγῶνος τῆς πίστεως.

Ἀληθῶς, ὁ ζῆλος ἐξέλιπεν, ἡ ἀγωνιστικὴ προ-

σπάθεια ἐνεκρώθη, αἱ θυσίαι ἀνῆκουν εἰς τὸ παρελθόν.

Εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς ραθυμίας. Ἡ νύξ προέκοπεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγυικεν. Πρέπει νὰ θελήσωμεν ὅπωςδὴποτε νὰ ἀφυπνισθῶμεν διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὸ συμφέρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νὰ συνεισφέρωμεν τὸν πενιχρὸν ὀβολὸν μας εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῆς Ὁρθοδοξίας.

Νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγὼν ?

Ἄς δώσωμεν τὸ παρόν, ἅς συμμετάσχωμεν ἐνεργῶς, ἅς ὑποβάλωμεν ἑαυτοὺς εἰς θυσίας, ἐὰν ποθῶμεν νὰ ἴδωμεν τὰς αἱρέσεις ἡττωμένας καὶ ἐξοστρακισομένας καὶ τὴν «φίλην Ὁρθοδοξίαν» θριαμβεύουσιν καὶ καταυγάζουσιν διὰ τοῦ αἰγλήεντος καὶ ἐκπύλου φωτός της πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς !

ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν φιλεόργων, ὅτι τὴν 15ην (Π.Η.) Μαΐου καὶ ἡμέραν Πέμπτην ἐορτάζει ὁ φερώνυμος Ἱερὸς Ναὸς Ἅγιος Ἀχίλλειος. Τὸ ἐσπέρας θὰ ψαλῇ μέγας ἐσπερινός, τὴν δὲ πρωΐαν ἡ θεία λειτουργία μετὰ Ἀρχιερέως. Ὅθεν παρακαλοῦνται ἅπαντες οἱ τιμῶντες τοὺς Ἁγίους τοῦ Κυρίου μας νὰ τιμήσουν τὸν Ἅγιον διὰ τῆς παρουσίας των.

—Τὴν 11)24 Μαΐου 1964 πανηγυρίζει τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Νεομάρτυρος Ἁγίου Ἀργυρίου εἰς Ἱερὸν Μονὴν Ἁγίου Μηνᾶ—Αὐλῶνος. Ἀφ' ἐσπέρας Μέγας Ἐσπερινός μετ' ἀγρυπνίας Λεωφορεῖα Αὐλῶνος ἀπὸ Ἀκαδημίας. Στάσεις 1η Ὁραὶ ἀναχωρήσεως 18.45, 20.00 καὶ 21.15.

—Ἐπίσης τὴν 9)22 Ἰουνίου 1964 πανηγυρίζει ὁ Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Τριάδος—Ν. Λιτσίων, χοροστατοῦντος Ἀρχιερέως. Συγκοινωνία ἀπὸ τὴν δὸν Βερανζέρου. Λεωφορεῖα Ἁγίου Φανουρίου (τέμα).

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν εἰς τὸ Παράρτημα Γ.Ο.Χ. Ἡρακλείου—Κρήτης ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Ἐμμανουὴλ Ροβίδης Πρόεδρος, Ἀριστείδης Κότσιφος Ἀντιπρόεδρος, Κωνστ. Καρτσωνάκης Γραμματεὺς, Γεώργιος Κατεχαράκης Ταμίας, Ἐμμανουὴλ Χατζηβασιλείου, Δημήτριον Πέρος καὶ Ἰδομένος Ἀμαργιωτάκης, μέλη. Ἡ Ἱερά Σύνοδος Γ.Ο.Χ. Ἐλλάδος τοὺς εὐχεται, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν χαρίσῃ εἰς αὐτοὺς θεῖον φωτισμόν, πνευματικὴν ἀκτινοβολίαν καὶ ἀγωνιστικὸν πνεῦμα πρὸς θρίαμβον τῆς ἀγωνιζομένης Ὁρθόδοξου μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τὰ πάντα φθίνουσιν καὶ μαραινόνται ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ἄνθη, τὰ ζῶα, ὁ ἄνθρωπος. «Ὅλα ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας εἶναι ἐξίτηλα, ὀλιγοχρόνια, παροδικά. Ἐκάστη ζῶσα ὑπαρξίς εἶναι προσωρισμένη διὰ μίαν καθωρισμένην ζωικὴν διάρκειαν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἡ κορωνὴ τῆς δημιουργίας, ὅπως ὅλα τὰ ζῶντα ὄντα, γεννᾶται, ἀναπτύσσεται, φθάνει εἰς ἀκμὴν καὶ εἰς μίαν ὀρισμένην χρονικὴν στιγμὴν ἀποθνήσκει «Χοῦς εἶ καὶ εἰς χοῦν ἀπελεύσει» διαβεβαιώνει ἡ ρῆσις τῆς ἁγίας Γραφῆς. Καὶ ἀλλαχού πάλιν: «πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος τοῦ ἀγροῦ». Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς διαβίωσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παροδική, πρόσκαιρος, ἐφήμερος. Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς πορεία του εἶναι πορεία ξένου, ὁδοιπόρου, πορεία πρὸς τὸν οὐρανόν. Πάροικος καὶ παρεπίδημος εἶναι ἕκαστος ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία «ἀτμὶς πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη». Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος φιλοσοφῶν διὰ τὴν ζωὴν λέγει, πῶς ἡ ζωὴ εἶναι «ὄναρ οὐχὶ ἱστάμενον, φάσμα μὴ κρατούμενον, πτῆσις ὄρνενον παρερχομένου, ναῦς ἐπὶ θαλάσσης ἴχνος οὐκ ἔχουσα, ἄνθος καιρῷ φαινόμενον καὶ καιρῷ λυόμενον».

Μολονότι ὅμως ἡ ἐπὶ γῆς διαμονὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐλαχίστη, ἐν τούτοις ὁ πόθος καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ζωῆς εἶναι βαθέως ἐμπεφυτευμένα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Καίτοι δὲ ἄπειροι εἶναι αἱ πικρίαι, οἱ μόχθοι, αἱ βάσανοι τῆς ζωῆς καὶ ἡ γῆ παρὰ πάντων θεωρεῖται κοιλὰς κλανθιῶνος, ἐν τούτοις ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν καὶ αἰσθάνεται ἐν ἑαυτῷ ἀποστροφὴν πρὸς τὸν θάνατον. «Ὅλοι φοβούμεθα τὴν ὥραν τοῦ θανάτου. Πάντες δειλιῶμεν καὶ τρέμουμεν, σκεπτόμενοι τὴν φοβερὰν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος. Τὸ ὅτι θέλομεν ἀποθάνει, εἶναι βέβαιον. Τὸ ὅτι ἐγεννήθημεν διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἶναι ἀναντίρρητον. Τὸ ὅτι ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος εἶναι ἀναπόδραστος, εἶναι λίαν φανερόν καὶ πανδὸ μολογούμενον καὶ ὅμως δι' ὅλα αὐτὰ τὰ βασικὰς φύσεως ζητήματα, δὲν μεριμνῶμεν, δὲν σκεπτόμεθα. Τὸ πῶς θὰ προετοιμασθῶμεν διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὸ πῶς θὰ παρουσιασθῶμεν πρὸ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ. Δὲν προαγόμεθα, ὅπως θὰ ἔπρεπε, εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐσέβειαν, δι' αὐτὸ καὶ φρικῶμεν πρὸ τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θὰ μᾶς ἔσωζε, θὰ ἦτο τὸ νὰ σκεπτόμεθα διηλεκτῶς τὸν θάνατον καὶ νὰ προετοιμαζόμεθα ψυχικῶς διὰ νὰ εὐρεθῶμεν ἑτοιμοὶ, ὅταν μᾶς καλέσῃ ὁ Κύριος. Ἐπὶ τῆς γῆς εἴμεθα, ἀλλὰ περιβαλλόμεθα μὲ τὴν ἀνταύγειαν τῆς αἰωνιότητος. Δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ ἀποθάνωμεν. Δὲν γνωρίζομεν πότε ἡ αἰωνιότης θὰ μᾶς λάβῃ εἰς τοὺς κόλπους της. Δὲν γνωρίζομεν, πότε θὰ σημάνῃ τὸ τέλος δι' ἡμᾶς. «Οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρῳ καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδει» ὡς

αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς καιρὸν κακόν, ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω» τονίζει ἡ ἁγία Γραφή. Εἰς ἄλλην δὲ περίπτωσιν προτρέπει: «Μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐκ ἁμαρτήσεις».

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ψυχοσωτήριος διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου ἀνακινεῖ παρ' αὐτῷ αἰσθήματα ἀνώτερα. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου παρορμᾷ πρὸς ἔργα ἀγαθὰ. Ἡ ἔξοικειωσις μὲ τὸν στοχασμὸν τοῦ θανάτου ἐξιδανικεύει τὸν χαρακτήρα. «Ἀναγκαιοτέρα τροφῆς τῷ μετανοσῶντι ἡ τοῦ θανάτου μνήμη» διακηρύττει ὁ Μ. Βασίλειος. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ περιφρονῇ τὰς ὕλικὰς ἀπολαύσεις, τὰς ἀνέσεις, τὰς ἀναπαύσεις, τὸν καλλωπισμὸν τοῦ σώματος, τὴν πολυτέλειαν, τὴν δόξαν, τὰς τιμὰς, τὴν κοινωνικὴν ὑπόληψιν. Ἡ ἰδέα τῆς σήψεως καὶ διαλύσεως τοῦ σώματος καὶ ἡ κατάστασις τοῦ λειψάνου εἰς τὸν τάφον δημιουργεῖ τὸν πόθον τῆς ἡθικῆς τελειοποιήσεως καὶ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον νὰ προσκλίνει εἰς ἀπατηλὰς τέρψεις καὶ ἐφαυμάτους ἐπιθυμίας. Ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι τὸ σῶμα εἶναι φθαρτόν, διαλυτόν, διαιρετόν καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, δὲν τὸν ἀφίνει νὰ δελεάζεται καὶ νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ τὸν κάμνει νὰ σκέπτεται σοβαρῶς διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀληθινὴν πατρίδα του ἀπέλευσιν, τὴν οὐράνιον βασιλείαν. Ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ γήινον περικάλυμμα θὰ καταρρεύσῃ καὶ ἡ ψυχὴ θὰ πετάξῃ εἰς τὰ οὐράνια σκηνώματα, ἐμπνέει τὴν ἀνωτερότητα, τὴν ἀρετὴν, τὴν εὐσέβειαν. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ξίφος κατὰ τῆς ἀκηδίας καὶ τῆς κολάσεως, κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος λέγει: «Οὐκ ἔστι, φησὶ τις, τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν εὐσεβῶς διεξελθεῖν, εἰ μὴ ἔσχατην αὐτὴν παντὸς βίου λογισθῆναι».

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ριζότομος τῶν παθῶν, φυτουργὸς τῆς ἀρετῆς. Ὡς ἐνθυμώμεθα λοιπὸν τὸν θάνατον, τὸν τάφον, τὴν φθορὰν τῆς ὕλης, τοῦ σώματος. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν πρέπει νὰ μᾶς φέρουν εἰς ἀπόγνωσιν, εἰς μελαγχολίαν, εἰς φόβον καὶ φρίκην. Ἡ μνήμη μᾶλλον τοῦ θανάτου πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγῇ εἰς φιλοσοφικὰς σκέψεις καὶ νὰ μᾶς ὠθῇ εἰς κατόρθωσιν βίου ἐναρέτου. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου πρέπει νὰ μᾶς παρακινήσῃ εἰς πράξεις θεαρέστους καὶ εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας, δι' ὧν θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν κληρονομίαν τῶν ἀφθάρτων ἀγαθῶν τῆς οὐρανίου βασιλείας. Ὡς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐρεθῶμεν μὲ ἔνδυμα γάμου κατὰ τὴν φρικτὴν ὥραν τῆς κρίσεως.

Ὡς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρῶμεν ἑαυτοὺς ἐν ἀναμαρτησίᾳ. Ὡς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ Κύριος μίαν ἡμέραν: «εὖ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου».

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ (4 Μαΐου)

Κατὰ τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον ὑπῆρχε τις μαθητεύσας παρὰ τῷ Ἰησοῦ, Ἰωσήφ καλούμενος ἔξ Ἀριμαθαίας, ὅστις ἦτο βουλευτής, ἀλλὰ βουλευτὴς τίμιος, ἀγαθός, σευνός, δίκαιος, θαρραλέος καὶ ἀξίος μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Ἰωσήφ οὗτος ἠγάπα τὸν Ἰησοῦν καὶ ἠσθάνετο πρὸς τὸν διδάσκαλόν του τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης. Ὅτε δὲ ὁ Σωτὴρ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ πάντες οἱ φίλοι του ἐκρύβησαν, φοβούμενοι τὴν παραφορὰν τῶν Ἰουδαίων, ὁ Ἰωσήφ τολμᾷ καὶ παρουσιάζεται ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ὅστις ἦτο ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ζητεῖ παρ' αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως ἐνταφιάσῃ αὐτὸ πρεπόντως. Λαβὼν δὲ αὐτὸ παρὰ τοῦ Πιλάτου, τὸ περιετύλιξεν ἐν τῷ σινδόνι καὶ τὸ ἔθηκεν ἐντὸς τάφου, προσεκύλισε δὲ μέγαν λίθον εἰς τὴν θύραν τοῦ τάφου, τὴν ὁμοίαν κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ματθαῖον, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσφράγισαν θέσαντες καὶ στρατιώτας πρὸς φύλαξιν.

Καὶ ὁμοῦς ὁ Ἰησοῦς, κατὰ τὰς Γραφάς, ἀνέστη ἐκ τάφου! Τὴν δὲ ἀνάστασίν του πρῶτα ἔβησιώθησαν Μαρία ἡ Μυγδαληνὴ, Μαρία ἡ τοῦ Λαζάρου, καὶ Σαλώμη, ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου, διότι αἱ εὐσεβεῖς αὗται γυναῖκες, πλήρεις πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Ἰησοῦν, μετ' ὅλον τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, δὲν ἐδίστασαν νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος, ὅπως τῷ προσφέρωσι μύρα, τὰ ὅποια μετ' ἑαυτῶν ἔφερον, ἔξω δὲ καὶ μυροφόροι ὀνομάσθησαν, ἀλλὰ προσελθοῦσαι εὗρον τὸν τάφον ἀνεωγμένον, ἔμαθον δὲ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

Διδακτικωτάτη δὲ εἶναι ἡ πρὸς τὸν θανόντα Ἰησοῦν διαγωγή τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν μυροφόρων τούτων γυναικῶν. Ὡς μελετήσωμεν λοιπὸν καὶ ἃς μιμηθῶμεν τὴν διαγωγὴν τούτων.

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ καὶ αἱ εὐσεβεῖς γυναῖκες ἀπέδειξαν διὰ τῆς πρὸς τὸν Ἰησοῦν διαγωγῆς τῶν τῶν πρὸς Αὐτὸν ἀκράδαντον πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν των, διότι καὶ μετὰ τὸν θάνατον Αὐτοῦ ζωηρὰν διετήρησαν τὴν πρὸς Αὐτὸν ἀγάπην των. Συγχρόνως δὲ ἀπέδειξαν τὴν εὐγενὴ αὐτῶν μεγαλοψυχίαν, καθόσον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγρίων σταυρωτῶν τοῦ Σωτῆρος οὐδαμῶς ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ μετὰ θάρρους ἐξεπλήρωσαν τὸ καθήκον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῶν. Μεγαλόψυχοι λοιπὸν καὶ θαρραλεοὶ ὥς γίνωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ πράξωμεν ἔργα καλὰ, εὐσεβῆ, καὶ μεγάλα, δι' ὧν καὶ μόνων ἀποκτῶται ἡ ἀγάπη τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ ὑψίστου Θεοῦ.

Τοσούτῳ δὲ ἄλλων ἀναγκαῖα εἶναι τὸ θάρρος καὶ ἡ μεγαλοψυχία ἐν τῷ βίῳ, καθόσον ὥς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς ἐγκαίρου χριστιανικῆς ἀνατροφῆς ἀ-

πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουσι δυστυχῶς διεφθαρμένοι καὶ δεισιδαίμονες; Ἰουδαῖοι, καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, καὶ Γερματεῖς ἐμπαθέστατοι, μοχθηροὶ καὶ μισόκαλοι, φθονοῦντες, διαστρέφοντες, καὶ καταδιώκοντες πᾶν ἀγαθὸν καὶ ὅσιον.

Ἄλλ' ἐὰν τὸ θάρρος καὶ ἡ μεγαλοψυχία κατεργάζονται τὰ μεγάλα καὶ καλὰ ἔργα, ὥς βεβαιωθῶμεν ἐκ τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, οἷ ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη ἐμπνέουσι τὸ θάρρος καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν, διότι μόνῃ ἡ πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἀγάπη καὶ πίστις ἀνέδειξαν μεγαλοψύχους καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὰς εὐσεβεῖς γυναῖκας. Ὡς ἀγαπήσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὁλοψύχως τὸν φιλόανθρωπον Ἰησοῦν, ὥς ἠγάπησαν Αὐτὸν ὁ ἔξ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ καὶ αἱ εὐσεβεῖς μυροφόροι. Μετὰ τοῦ φιλόανθρώπου δὲ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ, ὥς ἀγαπήσωμεν καὶ πάντα ἀγαθὸν διδάσκαλον, καὶ πάντα εὐεργέτην, καὶ πάντα ἐνάρετον ἄνδρα. Πλήρεις δὲ πίστεως ὥς ἀσπασθῶμεν, καὶ ὥς ἐνστερνισθῶμεν διὰ παντός τὰς θείας καὶ σωτηρίους ἀρχὰς τοῦ Σωτῆρος. Ἐμπνεόμενοι δὲ τότε ὑπὸ τῆς ἐνθέου πρὸς Αὐτὸν ἀγάπης, δὲν θέλομεν εἶσθαι ψυχροί, δειλοί, φοροδεεῖς, καὶ ἐπομένως ἀνίκανοι νὰ πράξωμεν τι μέγα καὶ ἀγαθόν, φοβούμενοι τοὺς φθονερούς Ἰουδαίους. Ἀλλὰ πλήρεις θάρρους καὶ μεγαλοψυχίας, καὶ τὰ καθήκοντα ἡμῶν μετὰ ζήλου θέλομεν τότε ἐκπληροῦν, καὶ τοὺς ἀδικουμένους γενναίως θέλομεν προστατεύειν, καὶ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος προθύμως τὸ πᾶν θέλωμεν θυσιάσειν, καὶ κινδυνεύοντες τοὺς κινδυνεύοντας θέλομεν διασώζειν, καὶ τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας, εὐχαρίστως στεροῦμενοι, θέλομεν περιθάλπειν. Οὐδὲ τῆς ὕβρεως, τῆς συκοφαντίας, τῆς διαβολῆς καὶ τοῦ φθόνου τὰ λακτίσματα καὶ τὰ φαρμακερὰ βέλη θέλομεν τότε φοβεῖσθαι. Ἀλλὰ πᾶν κακὸν καὶ ἀδικον καὶ ἀνόσιον μετὰ παρησίας θέλομεν ἀποκρούειν, πᾶν δὲ ἀγαθὸν καὶ ὅσιον καὶ δίκαιον μετὰ ζήλου θέλομεν ὑποστηρίξειν καὶ τὴν εὐημερίαν τῆς κοινωνίας θέλομεν οὕτω προάγειν, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ὑψίστου ἐπισύροντες ἐφ' ἡμᾶς.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ (11 Μαΐου)

Ἄπαντα τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ βίον εὐεργετῶν διήλθεν ὁ φιλόανθρωπος Ἰησοῦς, ὅπως διὰ τοῦ θείου αὐτοῦ παραδείγματος διδάξῃ ἡμᾶς τὴν ἀγάπην τῶν καλῶν ἔργων, διότι οἱ ἄνθρωποι μόνον διὰ τῶν καλῶν ἔργων εὐδαιμονοῦσι καὶ σφύζονται. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ θεῖα θαύματα τοῦ Ἰησοῦ, τὰ ὅποια οἱ Εὐαγγελισταὶ μνημονεύουσι πρὸς βεβαίωσιν τῆς θεότητος τοῦ Σωτῆρος, εὐεργετικώτατα ἀνεξαιρέτως εἶναι, ὅπως καὶ ἔξ αὐτῶν διδαχθῶμεν τὴν ἀγαθοποιίαν.

Διδακτικωτάτη δὲ εἶναι τῷ ὄντι καὶ ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου, τὴν ὁποίαν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἀναφέρει ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τῆς σημερινῆς Κυριακῆς, διότι διὰ τῆς θεραπείας τοῦ παραλυτικοῦ τούτου καὶ τὴν πίστιν ἡμῶν προσέθετο νὰ ἐνισχύσῃ, καὶ τὴν ἀγαθοποιίαν νὰ μᾶς διδάξῃ, συγχρόνως δὲ νὰ ἐποδείξῃ εἰς ἡμᾶς, ὅτι καθὼς ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσε τὸν παραλυτικὸν τὸ σῶμα, οὕτω καὶ ὁ χριστιανισμὸς διὰ τῶν σωτηρίων αὐτοῦ ἐντολῶν θεραπεύει τοὺς ἡθι-

κῶς παραλύσαντας.

Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον, εὗρεν ἄγνωστὸν τινα παραλυτικὸν κατακείμενον ἐπὶ τοῦ κραββάτου του, ἀσθενοῦντα ἤδη ἐπὶ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, καὶ μὴ δυνάμενον νὰ περιπατήσῃ. Εὐσπλαγχνισθεὶς δὲ τὸν πάσχοντα, ἄνευ παρακλήσεώς τινος, ἀλλ' αὐθορμητικῶς πλησιάζει, ὅπως βοηθήσῃ αὐτόν. Καὶ κατὰ πρῶτον ἐρωτᾷ τὸν παραλυτικὸν ὁ Ἰησοῦς, ἐὰν θέλῃ νὰ γίνῃ υγιής, ὅπως ὑπενθυμίσῃ εἰς ἡμᾶς, ὅτι διὰ τὴν υγίαν τοῦ σώματος καὶ τὴν υγίαν τῆς ψυχῆς ἡ θέλησις τοῦ πάσχοντος εἶναι ἀναγκασιτάτη καὶ ἀναπόφευκτος, διότι ὁ μὴ θέλων οὔτε τὴν πάσχουσαν αὐτοῦ ψυχὴν βελτιώει, οὔτε τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ σῶμα βελτιώνει. Βεβαιωθείς δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τῆς καλῆς θελήσεως τοῦ παραλυτικοῦ, εἶπε πρὸς αὐτόν «ἔγειραι, ἄρον τὸν κραββάτόν σου καὶ περιπάτει». Καὶ ἀμέσως ὁ πάσχων ἐγένετο υγιής, ἐσηκώθη, ἐπῆρε τὸν κραββάτον του, καὶ περιεπάτει. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, μείνας ἄγνωριστος εἰς αὐτόν, ἀνεχώρησεν ἀμέσως καὶ τοῦτο, ἵνα διδάξῃ ἡμᾶς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εὐεργετῶμεν χάριν ἐπιδειξεως, ὅπως γινώμεθα περίβλεπτοι, καὶ ἐπαινώμεθα παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅπως πράττωμεν τὸ καλὸν καὶ εὐχαριστῶμεν τὸν Πανάγαθον Θεόν, διότι οἱ εὐεργετοῦντες χάριν ἐπιδειξεως καὶ ἐπαίνων, οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ πλησίον, ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν ὧ; ἐγώισται ἐργάζονται, οὐδεμίαν ἐπομένως χάριν ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔτυχεν ἡ ἐορτὴ τοῦ Σαββάτου, καθ' ἣν οἱ Ἰουδαῖοι διετέλουν ἐν πλήρει ἀργίᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ δεισιδαίμονες, οἱ φθονεροί, καὶ μισόκαλοι Ἰουδαῖοι τὸν παραλυτικὸν ἱαθέντα, περιπατοῦντα, καὶ τὸν κραββάτόν του σηκώνοντα, ἀντὶ νὰ χαρῶσι, νὰ θαυμάσωσι, καὶ νὰ δοξολογήσωσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν θεραπείαν ταύτην τοῦ ἀδελφοῦ των, ἀντὶ νὰ εὐλογήσωσιν ὁλοφύχως τὸν θεραπεύσαντα αὐτόν, ἥρρισαν ἐν τῷ φθόνῳ καὶ ἐν τῇ δεισιδαιμονίᾳ των νὰ καταφέρωνται κατὰ τὴν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ τοῦ Σωτήρος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἀμφότεροι παρεβίασαν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, διότι ὁ μὲν Ἰησοῦς παρήγγειλε εἰς τὸν παραλυτικὸν νὰ σηκώσῃ τὸν κραββάτόν του, ὁ δὲ ἐσήκυσεν αὐτόν. Τοιοῦτοι φθονεροί, δεισιδαιμόνες καὶ μισόκαλοι ὑπάρχουσι δυστυχῶς ἀπανταχοῦ ἐμποδίζοντες ἐν τῇ μοχθηρίᾳ των πᾶν ἀγαθόν, πᾶσαν βελτίωσιν, καὶ πᾶσαν πρόοδον, διότι καὶ τοὺς φιλογάθους καὶ ἐναγέτους φθονοῦσι καὶ διαβάλλουσι, καὶ τὰ καλὰ αὐτῶν ἔργα, ὡς ἄλλοι μισόκαλοι Ἰουδαῖοι, διαστρέφουσι καὶ καταδιώκουσι. Ἀλλ' ἡμεῖς, ἐὰν θέλωμεν χριστιανοὶ ἀληθεῖς νὰ ἡμεθα, ὡς ἀγαπῶμεν καὶ ὡς τιμῶμεν πάντα φιλάγαθον, δίκαιον, ἐνάρετον καὶ εὐεργετικὸν ἄνδρα, τὰ δὲ ἀγαθὰ καὶ ὀφέλεια αὐτῶν ἔργα, χαίροντες, ὡς ἐπαινώμεν καὶ ὡς ἐνθαρρύνωμεν πάντοτε, ὅπως τὰ καλὰ πολλαπλασιάζονται ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φίλης ἡμῶν Πατρίδος. Ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον, βλέπομεν, ὅτι ὁ παραλυτικὸς ἐγνώρισε μετὰ τὴν ἰασίν του ἐν τῷ ἱερῷ τὸν Ἰησοῦν, ὅστις τῷ παρήγγειλε μὴ τυχόν ἁμαρτήσῃ καὶ πάλιν, ἵνα μὴ τῷ συμβῇ τι χειρότερον. Διὰ τῆς φιλανθρωπίας δὲ ταύτης παραγγελίας ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ καὶ τὸν παραλυτικὸν καὶ ἡμᾶς, ὅτι ἐξ ἁμαρτιῶν πάσχομεν, καὶ ὅτι ἀποπλύ-

νοντες διὰ τῆς μετανοίας τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν ὀφείλομεν νὰ μὴ ἐπανερχόμεθα εἰς αὐτὰ ἐκ νέου, ὅπως μὴ χειρότερα πάθωμεν. Ἐπὶ τέλους, τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον προσθέτει, ὅτι, ὅτε ὁ παραλυτικὸς ἐγνώρισε, ὅτι ὁ θεραπεύσας αὐτόν ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἀπῆλθε καὶ ἀνήγγειλε εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ σῶσας ἐκ τῆς παραλυσίας αὐτόν.

Διὰ τῆς διαγωγῆς του δὲ ταύτης ἐδίδασκεν ἡμᾶς ὁ παραλυτικὸς, ὅτι ἐὰν εὐεργετοῦντες ὀφείλωμεν νὰ σιωπῶμεν, εὐεργετούμενοι ὅμως ὀφείλομεν, πλήρεις εὐγνωμοσύνης, ν' ἀνακηρύττωμεν τοὺς εὐεργέτας ἡμῶν. Ὡς κανονίζομεν λοιπὸν τὴν καθημερινὴν ἡμῶν διαγωγὴν κατὰ τὰς θείας παραγγελίας τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου καὶ ἰδίως, ὡς εὐσπλαγχνισθῶμεθα τοὺς πάσχοντας, ὡς εὐσπλαγχνίσθη ὁ Ἰησοῦς τὸν παραλυτικόν.

Ὡς μὴ περιμένωμεν δὲ παρακλήσεις καὶ ἀμοιβάς, ὅπως βοηθῶμεν αὐτούς, ἀλλ' αὐθορμητικῶς, κατὰ τὸ θεῖον παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ, ὡς σπεύδωμεν πρὸς βοήθειαν τῶν πασχόντων, εἴτε γνωστοί, εἴτε ἄγνωστοι οὔτοι μᾶς εἶναι, εἴτε φιλικῶς, εἴτε ἐχθρῶς διάκεινται οὔτοι πρὸς ἡμᾶς. Εὐεργετοῦντες δὲ ὡς μὴ κομπάζωμεν, μηδὲ τὰ καλὰ ὡς πράττωμεν χάριν ἐπιδειξεως καὶ ἐπαίνων, ἀλλ' ὅπως τὴν συνέδῃσιν ἡμῶν ἀναπαύωμεν, καὶ τὸν πανάγαθον Θεὸν εὐχαριστῶμεν. Ποτὲ δὲ ὡς μὴ φθονῶμεν καὶ κατατρέχωμεν τοὺς φιλαγάθους καὶ εὐεργετικοὺς ἄνδρας ἀλλ' αὐτοὺς μὲν ὡς ἀγαπῶμεν καὶ ὡς τιμῶμεν, τὰ δὲ ἀγαθὰ αὐτῶν ἔργα ἐπαινοῦντες ὡς ἐνθαρρύνωμεν. Εὐεργετούμενοι δὲ ὡς ἀνακηρύττωμεν, ὡς ὁ παραλυτικὸς, πλήρεις εὐγνωμοσύνης τοὺς εὐεργέτας ἡμῶν. Μηδέποτε δὲ ὡς δηλητηριάζομεν τὴν ἀγαθὴν αὐτῶν προαίρεσιν διὰ τῆς μαυρῆς ἡμῶν ἀχαριστίας. Ἐπὶ τέλους ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ ὡς ὑπενθυμίξῃ εἰς ἡμᾶς πάντοτε τὴν σωτήριον παντοδυναμίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καθόσον ἀρκεῖ καὶ ἡμεῖς, ὡς ὁ παραλυτικὸς νὰ θελήσωμεν τὴν θεραπείαν τῆς ἡθικῆς ἡμῶν παραλυσίας, καὶ ἡ θεραπεία ἡμῶν ἀμέσως θέλει ἐπέλθῃ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν θείων ἐντολῶν τῆς ἀγάπης, καὶ διὰ τῆς ἐξ ὕψους εὐλογίας καὶ χάριτος τοῦ Σωτήρος ἡμῶν.

ΔΗΛΩΣΙΣ ἹΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον

Ἁγίου Πρέσβερου κ.κ. Ἀλέξανδρου καὶ λοιποῦς Ἀγίους Ἀρχιερεῖς τῶν Γ.Ο.Χ.

Σεβασμιώτατοι Ἁγιοὶ Ἀρχιερεῖς, εὐλογεῖτε.

Ὁ κάτωθι ὑποφαινόμενος Σεραφεῖμ Ἱερομόναχος δηλῶ, ὅτι ἀπὸ σήμερον ἀποκόπτω πᾶσαν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μὲ πάντας τοὺς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει μνημονεύοντας τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν καὶ ζητῶ συγχώρησιν διὰ τὴν ἐξ ἐμοῦ προελθοῦσαν θλίψιν εἰς Ὑμᾶς.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ ἀσπάζομαι
τὰς ἁγίας ὑμῶν δεξιὰς.

Ὁ ἐλάχιστος

Ἱερομόναχος, Σεραφεῖμ Παπαδημητρίου
Χαλάνδριον τῇ 10-4-64

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ-ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ 440 φύλλον)

Ὅσοι ἔχουσι πείραν λογοτεχνίας καὶ ὅσοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ρητορικὴν ὁμολογοῦν, ὅτι συντακτικὸς λόγος τοῦ θεοῦ Γρηγορίου ἀποτελεῖ πρᾶγμα τὸ ἀριστουργηματικώτερον τῶν ἔργων τῆς εὐπαιδέυτου διανοίας του καὶ ἀπαραιτήτου ὁμηλικτικῆς ἡδυφθόγγου γλυκορρημοσύνης του. Περιγράφει ἐν αὐτῷ τὴν αἰτίαν τῆς ἐλεύσεώς του εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὴν οἰκτρὰν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἣν συνήντησε τοὺς κόπους, τοὺς μόχθους, οὓς κατέβαλε, ἵνα ἀνασυγκροτήσῃ τὸ ἐν διαλύσει ποιμνιον τοὺς κινδύνους, οὓς ἀντιμετώπισε καὶ πλεῖστα ἑτέρα περιστατικά, τὴν συγκίνησιν προκαλοῦντα ἐν τέλει δέ, εἰς τὸν θαυμάσιον τοῦτον λόγον, ἀπευθύνει χαιρετισμούς πρὸς διαφόρους τόπους, ἐκκλησίας, Ἐπισκόπους, Βασιλεῖς, ἀρχοντας, λαόν, συστήματα, ὁργανώσεις ἐκκλησιαστικάς, μεθ' ὧν ἐσχετίσθη κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει παραμονὴν του καὶ ἐπισφραγίζει τὸν λόγον οὕτω: *«Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ πρὸ πάντων βοήσμαι· Χαίρετε, ἄγγελοι τῆς δὲ τῆς ἐκκλησίας ἔφοροι καὶ τῆς ἐμῆς παρουσίας καὶ ἐκδημίας, εἴπερ ἐν χειρὶ Θεοῦ τὰ ἡμέτερα, Χαίρε μοι, ὦ Τριάς, τὸ ἐμὸν μελέτημα καὶ καλλώπισμα, καὶ σῶζοιτο τοῖς δε καὶ σώζοις τοὺς δε, τὸν ἐμὸν λαόν· ἐμὸς γὰρ καὶ ἄλλως οἰκονομώμεθα, καὶ ἀγγέλλοιό μοι διὰ παντός ὑπουμένη καὶ αὐξομένη καὶ λόγῳ καὶ πολιτείᾳ· Τεκνία, φυλάσσετέ μοι τὴν παρακαταθήκην· μέμνησθέ μου τῶν λιθασμῶν. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν, ἀμήν»*.

Ὁ περίφημος οὗτος λόγος ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ ἱερωτάτου Πατρὸς περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου τοῦ 381.

Οὕτω, πρὸς χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν φθονερῶν καὶ ραδιουργῶν, ἐξηφανίσθη ἐκ τῆς ἐνεργοῦς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως ὁ μέγιστος τῆς ἐποχῆς φωστήρ τῆς ἐκκλησίας, ὁ ἰσχυρότερος ἀντίπαλος πάσης κακοδοξίας καὶ σοφώτερος ἀπολογητὴς τῶν εὐαγγελίων ἀληθειῶν, γενόμενος θῦμα τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς σατανικῆς πανουργίας τῶν κακοβούλων καὶ μοχθηρῶν.

Ἡ Σύνοδος μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Γρηγορίου ἐξέλεξε τὸν ἀπὸ κατηγουμένων Νεκτάριον εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἄνδρα συνετὸν καὶ καθ' ὅλα κατὰλληλον διὰ τὸ ἀξίωμα, δι' ὃ ἐξελέγη, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὁ Νεκτᾶριος δεχθεὶς τὸ θεῖον βᾶπτισμα ἔλαβε βαθμὴδὸν καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς βαθμοὺς ἀπὸ τοῦ Ἀναγνώστου μέχρι καὶ τοῦ Ἐπισκόπου τελεσθεὶς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν δι' ἀλλεπαλλήλων χειροτονιῶν. Εἰς τὸν Νεκτᾶριον καταλαβόντα τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνετέθη καὶ ἡ περαιτέρω προεδρεία τῆς Συνόδου, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Γρηγορίου, ἥτις Σύνοδος ἐπέβανε τὰς ἐργασίας αὐτῆς κατὰ Ἰούλιον τοῦ 381, ὃ δὲ Αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος τῇ 30ῇ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκδίδει νόμον, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, ἱκανοποιῶν τὰς ἐγγράφως ἀπειθύνεισας αὐτῷ εὐχὰς τῆς Συνόδου.

Ὁ Γρηγόριος ἐγκαταλείψας τὴν Κωνσταντινού-

πολιν ἐγκαθίσταται εἰς τὴν ἐν Ἀριανζῷ πατρικὴν αὐτοῦ μικρὰν ἰδιοκτησίαν, ἀσχολούμενος εἰς τὴν συγγραφὴν ἐπιστολῶν καὶ πραγματείων πρὸς διάφορα ἐπ' ἡμᾶς πολιτ. καὶ ἐκκλησιαστικά πρόσωπα, καταπολεμῶν τὰς δι' ἑφόρους αἵρετικὰς δοξασίας καὶ πρὸ πάντων τὴν τότε ἐπικινδύνως ἐξαπλωθεῖσιν τοῦ Ἀπολιναρίου. (Συνεχίζεται)

Αἰοιοὶ πάντος ἐπαινοῦ!

Ἀπὸ τῆς παρουσίας στήλης ἐκφράζονται αἱ θερμαὶ εὐχαριστίαι τῶν κληρικῶν καὶ τοῦ χριστεπώνυμου πληρώματος τῶν Γ.Ο.Χ. Κρήτης πρὸς τοὺς: Ἐξοχώτατον Ὑφ. Ἐσωτερικῶν κ. Ἐξαρχον, Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν κ. Βαρθολομαίον, Βουλευτὴν κ. Τομαράν, Καθηγητὴν-Θεολόγον κ. Καραμήτσον, κ. Μανρογιάννη καὶ Στ. Λαμπραδάκη (Πρόεδρον Γ.Ο.Χ. Ἀκουμίων Ρεθύμνου), δι' ὅσα καλῶς καὶ θαυρᾶστος ἐνήργησαν ὑπὲρ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου Κρήτης, κατορθώσαντες νὰ παραδώσουν ἀνοιχτάς εἰς τοὺς ἐκεῖ πιστοὺς τὰς ἀπὸ δωδεκαετίας κλειστάς ἐκκλησίας των, πρὸς ἑορτασμόν τῶν μεγάλων ἑορτῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως.

Ὁ Θεός, «ὃ ἀποδίδους ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ», εἴθε νὰ ἀνταμείψῃ καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν ἀξιεπαινον καὶ θαυρᾶστον αὐτὴν δραστηριότητα τῶν προαναφερθέντων ἐκλεκτῶν προσωπικοτήτων, δι' ἧς ἐπέτυχον νὰ δώσουν τὴν χαρὰν εἰς τοὺς ἡμετέρους Κρητὰς ἀδελφούς, τοὺς ἐπὶ τοσαύτῃ ἐτη στερηθέντας ταύτης, ἐλλείψει Ἱερῶν Ναῶν πρὸς ἐκκλησιασμόν των καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν των καθηκόντων.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ

Διὰ τῆς παρουσίας Συνδικτῆς ἡμῶν προσκλήσεως καλεῖσθε ὅπως προσέλθῃται ἐν τοῖς Γραφεῖσις ἡμῶν, (ὁδὸς Κάνιγγος 32, 3ος ὁροφος), διὰ σοβαρωτάτην ὑπόθεσιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, τὴν 12)25 Μαΐου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 2 μ.μ.

Ἡ παρουσία ὑμῶν θεωρεῖται λίαν ἀπαραίτητος.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινοῦται ὅτι πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων εἴτε διὰ ὀφειλὴν συνδρομῶν ἐφημερίδος ἢ διαφόρων ἄλλας εἰσφορὰς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος δεόντ' ἀπευθύνετα, διὰ Ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν ΜΟΝΟΝ, πρὸς τὸν Ταμίαν Ἀρχιμ. ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΝ ΚΑΛΟΣΚΑΜΗΝ, ὁδὸς Κανίγγος 32 — Ἀθήναι 147. (Ἐν τῶν Γραφείων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ.)

Σεχονοτα και ΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΗ ΟΜΙΛΙΑ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΣ

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Ν. Β. Τωμαδάκης, δι' εμπνευσμένης ομιλίας του ἐπὶ τοῦ μεγάλου θέματος τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς «Ἐταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ» ἀπέδειξεν τὸν ἔνθεον ζήλόν του πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ σταθερὸν ἀγωνιστικὸν φρόνημα κατὰ «τῶν φιλενωτικῶν», ἐπιδιωκόντων τὴν ὑποταγὴν τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας εἰς τὴν Δυτικὴν.

Ἀναφερόμενος κατὰ τὴν ομιλίαν του εἰς «τὸν ἀνθελληνισμόν» τοῦ Βατικανοῦ εἶπεν: «Πρέπει νὰ ἐνωθῶμεν μὲ τοὺς Φράγκους, διότι μᾶς ὑπεστήριξαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας; Διότι οἱ Ἰησουῖται τῶν ἐπνίξαν τὸν Κύριλλον τὸν Δούκαριν καὶ κατέστρεψαν τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ, διὰ τοῦ ὁποῖου θὰ ἐφωτίζετο τὸ γένος; Διότι ὁ Πάπας διεμαρτυρήθη κατὰ τὰς σφαγὰς τῆς Χίου ἢ τὸ κρέμασμα τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε', καὶ τῶν ἄλλων ἀρχιερέων τῆς Ἐπαναστάσεως; Διότι οἱ Λεβαντίνοι τῆς Σμύρνης καὶ τῶν Κυκλάδων ἐπανηγύριζον κάθε πού ἡγγέλλετο ἑλληνικὴ συμφορὰ, ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν Ψαρῶν μέχρι τῆς Μικρασιατικῆς Ἐσπερας; Διότι ὁ Ἅγιος Παῖρς διεμαρτυρήθη τὸ 1955, διὲ οἱ Τούρκοι ἐκάλυσαν τὰς ἐκκλησίας τῆς Πόλεως καὶ ἐξηυτέλισαν τοὺς Χριστιανοὺς αὐτῆς τῆς Βασιλευούσης καὶ τῆς Σμύρνης; Μήπως δὲν ἐδιαβάσατε τὰ ὑπὲρ τῶν Κυπρίων διαβήματα τῆς Ἀγίας Ἐδρας; Ἄλλ' ἂς μὴ παίζωμεν, ἀδελφοί, ἐν οὐ παικτοῖς. Οὐδαμοῦ οὐδέποτε τὸν εἶχομεν συμπαραστάτην τὸν Πάπαν, πάντοτε τὸν εἶχομεν δυσμενῆ. Καὶ σήμερον ἡ εὐτυχεσιτέρα ἡμέρα τῆς ζωῆς του θὰ εἶναι ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποῖαν, νὰ μὴ σώσῃ, θὰ ἴδῃ ἀπομακρυνόμενον βιαίως, καὶ παρὰ τὰς συνθήκας, τὸ Πατριαρχεῖον καὶ τὸν Ἀθηναγόραν ἀπὸ τῆς Πόλεως».

Τὰ ὅλγια ταῦτα, ἀίνα ἀνεφύρθησαν, καὶ ἄλλα πολλά, μεστὰ θεολογικοῦ βάθους καὶ βαθείας προσηλώσεως εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παλαιόθεν παραδοθέντα ἀποδεικνύουν, ὅτι ὁ πολῦπειρος καὶ σοφὸς καθηγητὴς διαβλέπει τὸν ἐκ τῆς ἐπιδιωκομένης ἐνώσεως Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἐπικρεμáμενον κίνδυνον καὶ κρούει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου εἰς τοὺς ἔχοντας ὅτι ἀκούειν...

Διαφαίνεται ἐπίσης σαφῶς ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπ' αὐτοῦ, διὲ συμπαθεῖ τὴν ἡμετέραν παράταξιν τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ πολὺς κ. Τωμαδάκης εἶναι ὁ μόνος, ὅστις δύναται νὰ διεισδύσῃ εἰς τὸ βαθύτερον νόημα θεμάτων ἀφορώντων τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ἰδιαιτέρως τὸ τοῦ παλαιοῦ ἐροτολογίου.

ΠΑΠΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ,

Ὑπὸ τὸν ὡς ἄνω τίτλον ἀπεστάλη ἐπιστολὴ τοῦ πολιοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Λογγοβάδας

Πάρου π. Φιλοθέου Ζερβάκου πρὸς τὸν «Τύπον» τοῦ Ἀπριλίου, ἐν ἣ ἐκτίθενται τὰ κάτωθι: «Τὸ τρέχον ἔτος μὲ τὸ φράγκικον ἡμερολόγιον τοῦ Πάπα Γρηγορίου καὶ τοῦ Πατριάρχου Μετοξάκη τοῦ Μασώνου (διότι αὐτὸς τὸ εἰσήγαγε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐθαίρετως καὶ ἀντικανονικῶς) καταργεῖται τελείως ἡ νηστεία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων. Νηστεία Ἀγ. Ἀποστόλων εἰρωνικῶς καὶ ἐμπαικτικῶς γράφουν τὰ νέα ἡμερολόγια ὁ μηδέν. Τὸ σχίσμα τοῦ ἡμερολογίου αἰξάνει. Ὁ Ἀμερικῆς καυχώμενος ἐν πάπῃ καὶ οὐχὶ ἐν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἐτόλμησε νὰ γράψῃ, ὅτι ὁ Πάπας θὰ ὀρίσῃ ἐκεῖνος ἡμέραν, καθ' ἣν θὰ ἐορτάζεται τὸ Πάσχα, νὰ εἶναι ἀκίνητος, ὅχι ἐκείνην πού ὥρισεν ἡ Ἀ'. Οἰκουμένη Ἀγία Σύνοδος. Καὶ μόνον τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα θὰ κάμῃ;

Ὅλα θὰ τὰ ἀλλάξῃ, ὅλα θὰ τὰ κάμῃ νέα.

Θὰ ἀλλάξῃ καὶ τοὺς κληρικοὺς ἄνδρας, θὰ τοὺς μεταμορφώσῃ, ὅπως ἐκεῖνος εἰς γυναῖκας. Ἀφ' οὗ νομίζει καὶ ἐκεῖνος καὶ ἐκεῖνοι πού τὸν πιστεύουν, ὅτι εἶναι ἀνώτερος πάντων, ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του νὰ κάμῃ ὅσα θέλει καὶ ὅ,τι θέλει ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐναντία ἐκείνων, ὅσα οἱ Ἅγιοι Πατέρες διὰ τῶν Ἀγ. Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐθέσπισαν. Ἀς τὸν χαίρωνται νὰ τοὺς ζήσῃ καὶ νὰ ζήσουν μαζί του. Ἡμεῖς ἐγ' νῆθημεν Ὁρθόδοξοι καὶ θὰ ἀποθάνωμεν Ὁρθόδοξοι. Ἀλλὰ, νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς τοῦ σιγᾶν πρέπει καὶ ἡμεῖς καὶ ὅσοι πονοῦν τὴν Ἐκκλησίαν νὰ διαμαρτυρηθῶμεν, καὶ νὰ μεριμνήσωμεν νὰ ἀρθῇ τὸ σχίσμα, νὰ ἐνωθῇ ἡ Ἐκκλησία καὶ νὰ παύσῃ ἡ εἰρωνικὴ καὶ ἐμπαικτικὴ κατάργησις τῆς νηστείας τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων...

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ καθιέρωσις τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου προεκάλεσε σχίσμα εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τὸ ὁποῖον ἡ πάροδος τοῦ χρόνου δὲν κατέσχευε νὰ ἀρῇ.

Σοβαρὸς ἀριθμὸς εὐλαβῶν ὀρθοδόξων καὶ πλείστον ἀξίων παντὸς σεβασμοῦ ἱερωμένων τῆς Ἑλλάδος παραμένουν εἰσέτι πιστοὶ εἰς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον. Πιστεύομεν, ὅτι οἱ μέγιστοι κίνδυνοι πού ἀπειλοῦν τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐσωτερικοὶ καὶ ἐξωτερικοί, θὰ ἀμβλύνουν οἰασδήποτε ἐπὶ μέρος διαφορά, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος μελετᾷ ἀπὸ καιροῦ καὶ τὸ σοβαρώτατον τοῦτο θέμα, ὥστε, σὺν Θεῷ, νὰ ἐξευρεθῇ ἡ κατάλληλος λύσις πού θὰ ἐπαναφέρῃ τὴν μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων ποθητὴν ἐνότητα».

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καταδεικνύεται σαφέστατα, ὅτι τοὺς ἀκολουθοῦντας τὸ πάτριον ἐροτολ'γιον σέβονται καὶ ἐκτιμῶσι πάντες οἱ νοὺν ἔχοντες καὶ ποθοῦντες τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ παλαιοῦ ἐροτολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον λαρείαν, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ποθητῆς ἐνότητος